

Vergaderjaar 1987–1988

20339

Werkgelegenheidsbeleid etnische minderheden bij de rijksoverheid

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 24 mei 1988

Conform eerdere toezeggingen doe ik u hierbij, mede namens mijn ambtgenoot van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, een **voortgangsrapportage 1000-banenplan Molukkers** toekomen.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

1000-BANENPLAN MOLUKKERS

STAND VAN ZAKEN PER 1 MAART 1988

1. Doelstelling 1000-banenplan

Het 1000-banenplan – de officiële titel is «Werk voor Molukkers» – stelt zich ten doel voor 31 december 1988 1000 werkloze Molukkers te laten instromen bij de rijksoverheid, provincies en gemeenten, semi-overheidsbedrijven en instellingen in de gepremieerde en gesubsidieerde sector (g + g-sector).

Deze doelstelling is als volgt nader ingevuld:

a. de rijksoverheid heeft op zicht genomen met voorrang 300 werkloze Molukkers te laten instromen op vacatures. Dit deel van het 1000-banenplan is een onderdeel van het beleidsplan «Werkgelegenheid voor etnische minderheden bij de rijksoverheid» (EMO-plan), dat beoogt dat in de periode 1987–1990 bij de rijksoverheid in totaal 1500 leden van etnische minderheidsgroepen extra instromen.

Elk ministerie heeft een concrete taakstelling. De ministeries zijn zelf verantwoordelijk voor de realisering van de instroom en stellen daartoe positieve actieplannen op. Het ministerie van Binnenlandse Zaken ondersteunt het door de departementen gevoerde beleid.

b. bij de provincies en gemeenten, de semi-overheidsbedrijven en in de g + g-sector stromen 700 Molukkers in.

Scholing met daaraan gekoppeld een arbeidsplaatsgarantie wordt verzorgd door de opleidingsinstituten SMA (Scholing, Maatschappij en Arbeidsmarkt BV) en IVIO (Instituut voor Individueel Onderwijs) op basis van contracten, op 27 november 1987 met deze beide instituten afgesloten door de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Men zie brief Minister van Binnenlandse Zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal d.d. 23 november 1987.

2. Stand van zaken instroom 300 Molukkers bij de rijksoverheid

2.1. Algemeen

De uitvoering van het EMO-plan is in september 1987 gestart, na overleg over het plan met de Landelijke Advies- en Overlegstructuur Minderheden (LAO) en de Vaste Commissie voor het Minderhedenbeleid van de Tweede Kamer. In november 1987 is het beleid aangescherpt. Ondermeer is daarbij de inspanningsverplichting van de departementen om een netto instroom van minderheden te realiseren omgezet in een taakstelling. Over de uitvoering van het beleid heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken een aantal malen overleg met de personeelschefs van de departementen. Deze benadrukten dat de gekozen lijn, waarbij de departementen zelf de taakstelling inhoud moeten geven, gelet op de decentralisatie van het personeelsbeleid de meeste kans op slagen biedt.

De rol van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij de uitvoering is een ondersteunende. In dit kader is in maart 1988 binnen het ministerie het Servicepunt gestart, dat ondersteuning biedt bij de verbetering van de positie van vrouwen, gehandicapten en etnische minderheden in overheidsorganisaties. In het kader van de instroom van de 300 Molukkers tracht het Servicepunt in samenwerking met het eind 1987 gevormde Molukse ondersteuningsteam het aanbod in kaart te brengen en de departementen te helpen bij het vervullen van concrete vacatures met werkloze Molukkers. Dit Molukse ondersteuningsteam wordt mede gefinancierd door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Ook heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken aan de departementen aangeboden voor drie jaar de loonkosten te subsidiëren van een of meer

extern aan te trekken medewerkers uit de etnische minderheden die de uitvoering van de positieve actie kunnen ondersteunen. De volgende ministeries hebben aangegeven van dit aanbod gebruik te maken, of het aanbod te overwegen:

- Buitenlandse Zaken
- Binnenlandse Zaken
- Financiën
- Defensie
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
- Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

Daarnaast kunnen de ministeries van het ministerie van Binnenlandse Zaken gedurende de hele looptijd van het EMO-plan financiële ondersteuning bij de positieve actie voor etnische minderheden verkrijgen.

Hiervoor is f 300 000 op jaarbasis ter beschikking.

2.2. Het resultaat

Hieronder treft u de gegevens aan over de instroom van werkloze Molukkers tot nu toe bij de ministeries.

De taakstelling van de ministeries betreft de totale instroom die gerealiseerd moet worden. Het resultaat betreft de gerealiseerde instroom van werkloze Molukkers.

Ministerie/organisatie	Taakstelling t/m eind 1988	Resultaat per 1-3-1988
Hoge Colleges van Staat	2	2
Algemene Zaken	0	0
Buitenlandse Zaken	6	0
Justitie	70	26
Binnenlandse Zaken	4	3
Onderwijs en Wetenschappen	6	7
Financiën	68	6**)
Defensie (Burgerpersoneel)	40	21**)
Volksgesondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	12	7
Verkeer en Waterstaat	32	30**)
Economische Zaken	10	1
Landbouw en Visserij	22	1
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	12	10
Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur	10	7
Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	6	*)
Totaal	300	121

*) Inmiddels is de bestuurlijke structuur van het Abp-fonds gewijzigd en is er geen sprake meer van een taakstelling voor dit fonds. Hieruit zal zonnodig een geringe verhoging van de taakstelling van de andere departementen voortvloeien.

***) Voorlopige gegevens.

De definitieve gegevens geven de volgende verdeling van ingestroomde Molukkers naar geslacht, leeftijd en salarisschaal aan:

mannen	42%	vrouwen	58%	totaal: 100%
Leeftijd				
t/m 24 jaar	38%	vanaf 25 jaar	62%	totaal: 100%
Salarisschaal				
1 t/m 4 (bij instroom)	67%	5 en hoger	33%	totaal: 100%

Uit bovenstaande cijfers komt het volgende beeld naar voren. Ongeveer 40% van de taakstelling lijkt op dit moment gerealiseerd.

Daarbij moet bedacht worden dat «Werk voor Molukkers» op de teldatum pas 6 maanden in uitvoering was bij de rijksoverheid. Er volgen nog 10 maanden om de taakstelling te halen. De relatief korte tijd die

beschikbaar was voor uitvoering is mede oorzaak van een nog niet optimale registratie.

Enkele ministeries moeten in 1988 nog een flinke inspanning leveren om de taakstelling te halen. Het is gebleken dat de instroommogelijkheden bij de rijksoverheid afnemen. Dit geldt in versterkte mate voor de instroom in de lagere salarisschalen. In 1986 traden ruim 15 000 mensen in dienst, in 1987 minder dan 10 000. Iets meer dan de helft van de instroom vindt nu in salarisschaal 1 t/m 4 plaats. Dat was in 1984 nog 2/3 van de instroom. De cijfers over het eerste kwartaal van 1988 laten zien dat deze trends vooralsnog doorzetten. Voor het banenplan betekent dit, dat de realisatie moeilijker wordt, maar dat kwantitatief het aantal vacatures voldoende is om de instroom te verwezenlijken. Gelet op kwalitatieve discrepanties zullen de ministeries echter bij iedere externe vacature attent moeten zijn op de mogelijkheden om een werkloze Molukker te laten instromen. De Ministers zullen daar met het toezenden van deze rapportage op gewezen worden.

3. Stand van zaken instroom 700 Molukkers via SMA en IVIO

In het Molukse informatieblad Marinjo werd in november 1987 een oproep geplaatst tot aanmelding van Molukse werkzoekenden voor het 1000-banenplan.

Per 1 maart 1988 hebben zich in totaal 1800 Molukse werkzoekenden aangemeld.

waarvan:	784 voor het IVIO project
	868 voor het SMA project
	148 voor het rijk
Totaal	1652

Van de zijde van de opleidingsinstituten is met betrekking tot de voortgang gerapporteerd.

IVIO

IVIO heeft de uitvoering van zijn werkzaamheden ondergebracht in een project dat de naam Educatie en Werkgelegenheid Molukkers (EWM-project) draagt.

Het project heeft ter realisering van zijn opdracht een strategie gekozen, die er in eerste instantie op gericht is arbeidsplaatsen te genereren, om aansluitend daarop geschikte kandidaten op te leiden en aan te (doen) stellen.

Het eerste aanknopingspunt bij het genereren van arbeidsplaatsen wordt gevormd door de bepaling in een van de twee door de stichting IVIO afgesloten contracten, die behelst dat 200 arbeidsplaatsen gevonden moeten worden «in het kader van de werkzaamheden ten gevolge van de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke basis-administratie persoonsgegevens.»

Het IVIO heeft inmiddels de aard, omvang en financiering van bedoelde werkzaamheden kunnen concretiseren. Op basis van deze gegevens worden heden onderhandelingen gevoerd met relevante gemeenten.

Het aanbod van het EWM-project daarbij is gedurende een bepaalde tijd binnen het gemeentelijk apparaat door het EWM project georganiseerde en gefinancierde werkzaamheden mogelijk te maken. Als tegenprestatie wordt van de gemeenten gevraagd de inspanningsverplichting aan te gaan om na afloop van die periode een x-aantal werknemers over te nemen in vaste arbeidsplaatsen, en zo mogelijk vanuit haar vacaturebestand arbeidsplaatsen beschikbaar te stellen voor Molukse werklozen, waarbij van de kant van het EWM-project werving, opleiding en begeleiding wordt aangeboden. Ook andere relevante potentiële werkgevers worden door het project benaderd om te komen tot afspraken betreffende toekomstige plaatsing.

Op basis van deze inventarisatie worden kandidaten in groepen ingedeeld om te worden opgeleid voor de beschikbaar gestelde functies. Verwacht wordt dat de eerste opleidingen uiterlijk in mei as. zullen starten.

SMA

SMA zal zich toeleveren op opleiding tot en plaatsing van Molukse werkzoekenden in kantoorfuncties in de lagere niveaus, waarbij automatisering een belangrijke rol speelt. Het zal opleiden tot het niveau van basis-kantoorpraktijk en van voortgezette kantoorpraktijk; de opleidingen zullen afhankelijk van het aanvangsniveau van de deelnemer maximaal 6 tot 9 maanden duren.

De eerste inzet van SMA is het vormen van opleidingsgroepen en het starten van de opleiding in relevante locaties.

Per 1 maart had SMA de volgende planning van opleidingen:

Opleidingsplaats	Aanvangsdatum	Aantal cursisten
Almelo	21-3	35
Alphen a.d. Rijn	14-3	17
Apeldoorn	28-3	35
Arnhem	21-3	17
Assen	1-4	17
Den Bosch	21-3	35
Groningen	14-4	17
Hoogeveen	7-3	17
Middelburg	21-3	17
Utrecht	28-3	17
Zaanstad	14-3	17
Zwolle	14-3	17
Totaal per 1 maart		258

Gegeven de verhouding tussen het aantal inschrijvingen en het mogelijke aantal plaatsingen zijn SMA en IVIO genoopt te selecteren. Het SMA en IVIO doen dit vanuit de volgende invalshoeken:

- de aard van de vraag in de betrokken regio
- de kwalificatievereisten behorend bij de functies waarvoor de cursisten moeten worden opgeleid; deze zijn bepalend voor de inhoud van de opleiding, en in samenhang met de duur van de opleiding het instroom-niveau van de cursisten
- evenwichtigheid van de samenstelling van de groepen naar leeftijd, kennisniveau, leertempo en de gemotiveerdheid voor de functie waarvoor wordt opgeleid.

Bij de aanscherping van het werkgelegenheidsbeleid voor etnische minderheden bij de rijksoverheid (EMO-plan) is de rapportagefrequentie verhoogd en zijn de rapportagedata gewijzigd. De Tweede Kamer kan nu van mijn kant de volgende rapportages verwachten:

plan	periode	rapportage aan TK
EMO-plan (inclusief 300 banen voor Molukkers)	1-9-1987 tot 1-7-1988	augustus/september 1988
Werk voor Molukkers (voor wat betreft 700 banen)	1-3-1988 tot 1-9-1988	oktober/november 1988
EMO-plan	1-7-1988 tot 1-1-1989	februari/maart 1989
Werk voor Molukkers	1987 en 1988	februari/maart 1989

Ik vertrouw erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.